

створити новий, етичний і справедливий глобальний порядок, який стане надійною основою для подальшого розвитку людства.

Людина – це частина суспільства, яка має власну думку, здатна до дій і прийняття рішень. Оскільки процес глобалізації, так чи інакше, буде продовжуватися, людству для щасливого й мирного співіснування необхідно засвоювати все найкраще, що пропонує ця тенденція, і відмовлятися від негативних її проявів.

Таким чином, сучасна етика повинна допомагати людству орієнтуватися в нових етичних викликах, пов'язаних із технологічними змінами, питаннями справедливості та співіснуванням у багатокультурному суспільстві. Моральний прогрес в епоху глобальних змін полягає у формуванні цінностей, які здатні інтегрувати індивідуальні інтереси в контексті спільного блага, а також у сприянні розвитку відповідальної та інклюзивної глобальної спільноти. Лише через усвідомлення взаємозв'язку між усіма членами глобального суспільства та активну роботу над вирішенням спільних проблем можна забезпечити сталий і гармонійний розвиток світу в майбутньому.

Література

1. Sulima, Y. M. (2017). Глобальна етика: сутність і призначення. Науково-теоретичний альманах Грані, 16 (8), 55-64.
2. Beck, U. (2000). What Is Globalization? Cambridge: Polity Press.

Соціальна відповідальність та моральні дилеми під час виконання розвідки на основі відкритих джерел

*Олесь ЮДІН, здобувач III освітньо-наукового ступеня (PhD),
Володимир ПЄВНЄВ, д-р техн. наук, доцент
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»*

Застосування OSINT (розвідки на основі відкритих джерел) стрімко розвивається у сфері кібербезпеки та захисту інформації [1]. Згідно статистики, компанії, які пов'язані зі збором інформації про Інтернет користувачів з кожним роком збільшують витрати на дослідження та впровадження OSINT-інструментів [1]. Методологія OSINT дозволяє аналітикам збирати та аналізувати дані з публічно доступних джерел, зокрема соціальних мереж, офіційних сайтів, форумів, що є критично важливим у сучасному світі інформації. Проте виникають численні етичні та філософські питання, пов'язані з використанням особистих даних та наслідками для приватності, що призводить до моральних дилем для аналітиків електронно обчислювальних систем.

Етичні проблеми в OSINT постають дедалі гостріше, особливо у контексті соціальної відповідальності аналітиків за наслідки їхніх дій [2]. Поширення інформації та доступ до особистих даних можуть мати

непередбачувані соціальні наслідки, що ставить питання про моральні межі розвідки на основі відкритих джерел. У сучасному інформаційному просторі, де індивідуальна приватність дедалі більше під загрозою, важливо розглянути етичні аспекти та моральну відповідальність, пов'язану з OSINT. Це робить тему моральних дилем і соціальної відповідальності аналітиків актуальною та значущою.

Мета роботи полягає у розкритті філософських та етичних питань, які пов'язані з використанням OSINT, зокрема: зрозуміти, яку моральну відповідальність несуть аналітики за можливі негативні наслідки їхніх дій; проаналізувати моральну дилему, що постає перед аналітиками, коли отримана інформація може завдати шкоди або спричинити непередбачувані соціальні наслідки для об'єкта атаки; розглянути етичність використання особистих даних, які є публічно доступними, з погляду приватності та філософських концепцій, таких як права людини та суспільний договір.

У сфері OSINT важливо відповідально підходити до використання інформації, навіть якщо вона є публічно доступною[3]. Якщо звернутися до принципу «*primum non nocere*» то слід вважати, що будь-яка діяльність з обробки даних повинна передбачати оцінку потенційних збитків для окремих осіб або суспільства в цілому. У процесі роботи важливо враховувати етичні наслідки своїх дій, щоб запобігти можливому негативному впливу на ціль дослідження.

Обробка публічних особистих даних викликає численні етичні питання, оскільки, хоча ці дані є загальнодоступними, їх використання часто порушує межі приватності. Приватність залишається фундаментальним правом, незалежно від відкритого доступу до інформації, тому важливо враховувати довіру та особисті кордони осіб, яких це стосується.

У сучасному світі існує певний конфлікт між правом суспільства на інформацію та індивідуальним правом на приватність. Попри суспільну користь від доступу до відкритої інформації, особисті права не можуть бути ігноровані. Згідно з ідеєю суспільного договору, громадяни очікують дотримання своїх прав на приватність, навіть коли їхні дані перебувають у відкритому доступі.

Відповідальна робота з відкритими даними вимагає врахування можливих соціальних наслідків їхнього використання. Недбале ставлення до даних може призвести до викривлення фактів, маніпуляцій або виникнення соціальних конфліктів. З філософського погляду, обробка даних має бути об'єктивною та справедливою, щоб не спричинити небажаних наслідків для суспільства.

Аналіз етичних аспектів OSINT показує, що, незважаючи на публічний доступ до даних, аналітики несуть моральну відповідальність за наслідки своїх дій. Хоча доступ до особистих даних може бути законним, він може спричиняти моральні дилеми, особливо коли такі дії можуть завдати шкоди

людям чи суспільству. Існує конфлікт між правом на інформацію та правом на приватність, який потребує обережного підходу, зокрема у випадках, коли дані можуть бути використані для захисту суспільних інтересів, але водночас порушують приватність окремих осіб.

Аналітики OSINT повинні балансувати між своїм обов'язком до прозорості і захистом приватності, усвідомлюючи потенційні соціальні наслідки своїх дій. На основі філософських концепцій, таких як деонтологія і принцип «не нашкодь», етично відповідальні рішення в OSINT можуть бути обґрунтовані таким чином, щоб захистити права людини і зберегти суспільний договір, зводячи до мінімуму можливу шкоду для особистості та суспільства.

Література

1. Open Source Intelligence Market Definition. The Business Research Company. URL – <https://www.thebusinessresearchcompany.com/report/open-source-intelligence-global-market-report> (дата звернення: 11.11.2024).
2. Timothy Charlton. A Common Effort: New Divisionsof Labor Between Journalismand OSINT Communitieson Digital Platforms. The International Journal of Press /Politics. September 2024. DOI: <https://doi.org/10.1177/19401612241271230>.
3. Главацька А., Ангельська О., Опірський І. Дослідження технології використання OSINT як нової загрози з деанонізації особи в інтернет просторі. Електронне фахове наукове видання «Кібербезпека: освіта, наука, техніка», Том 1(25), С. 19-50. DOI: <https://doi.org/10.28925/2663-4023.2024.25.1950>.

Особливості соціальної взаємодії в онлайн-форматі

Лідія ВАСИЛЬЧЕНКО, здобувач освіти

*Науковий керівник – Наталя БІЛЬЧУК, канд. філос. наук, доцент
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»*

Ця тема є актуальною в умовах сучасного суспільства, яке активно інтегрує цифрові технології в повсякденне життя. Онлайн-комунікація кардинально змінила способи соціальної взаємодії, створивши нові можливості для зв'язку, але водночас породивши низку викликів і проблем. Основні особливості такої взаємодії полягають у зміні формату спілкування, втраті невербальних компонентів, а також появі можливостей для анонімності, що впливає на поведінкові моделі користувачів.

Однією з ключових характеристик онлайн-взаємодії є зниження рівня безпосередності. Віртуальне спілкування обмежене екранами, що позбавляє учасників невербальних сигналів, таких як жести, міміка та інтонація, які зазвичай допомагають краще зрозуміти співрозмовника. Це часто призводить до непорозумінь, оскільки текстовий формат не передає емоційних відтінків з такою точністю, як особистий контакт.

Важливою складовою онлайн-спілкування є ефект посередництва інформаційними технологіями, який призводить до швидкого обміну даними та доступу до інформації з будь-якої точки світу. Це дозволяє людям ефективніше